

Medfinansiering av projektet Samverka i Norrbotten

Dnr RUN-00254-2023

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Projektet beviljas 800 000kr i medfinansiering.
2. Medlen anvisas ur det statliga 1:1 anslaget.
3. Region Norrbottens villkor för projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Det är stora investeringar och etableringar på så många håll samtidigt i Norrbotten och det finns en stor efterfrågan på ökad myndighetsnärvaro och samverkan mellan nationell, regional och lokal nivå. Det handlar om allt från vägar, transporter, innovativa lösningar, energiförsörjning, elnät och flaskhalsar kring transformationsstationer till bostadsbrist och kompetensförsörjning.

Målet med förstudien är att undersöka förutsättningar för att etablera en flernivå samverkanshubb för Norrbotten, mellan offentliga aktörer och näringsliv. Genom detta bidrar projektet både till den Regionala utvecklingsstrategin inom insatsområdet Hög livskvalitet i attraktiva livsmiljöer och strategin Smart specialisering i Norrbotten inom området Smarta samhällen med offentlig sektor och civilsamhället.

Sammanfattning

Förstudien ska undersöka hur en samverkanshubb kan etableras i Norrbotten. Vad som är utmärkande för den gröna omställningen i Norrbotten är att den sker inte på en plats i Norrbotten. Därför är det även viktigt att undersöka hur man får till det regionala perspektivet och närvaro i hela regionen trots en stor geografi. Det är en oerhört komplex bild och det krävs nya lösningar för att nå detta. Sverige är beroende av att Norrbotten arbetar fram lösningar som svarar till de möjligheter som dessa gröna etableringar och investeringar ger.

Ökad samverkan mellan offentliga aktörer kan vara en möjlighet för att minska fragmentiseringen och skapa sammanhållning kring gemensamma utmaningar, kunskapsbaserade beslut och öka möjligheterna till lokal förankring och inkludering. Nya innovativa arbetssätt för flernivåsamverkan möjliggör förstärkt handlingskraft hos nyckelaktörer och bidra till ökat utbyte med näringsliv och civilsamhälle.

En ökad möjlighet till myndighetssamverkan skulle kunna vara ett viktigt verktyg för att norra Sverige ska klara av den gröna omställningen.

Ärendet

Bakgrund

Den omställning som sker i Norrbotten har enormt stor inverkan på Sveriges förmåga att klara av satta klimatmål. Investeringarna drivs av företag på kommersiell grund och såväl ett inre som ett yttre tryck att vara världsledande inom den klimatneutrala omställningen. Det estimeras investeringar på över 1000 miljarder kronor och behov av 100 000 fler invånare. Av dessa är 700 miljarder kronor planerade i Norrbotten och ett ökat befolkningsbehov på 60 000. Storleken på omställningen är inte bara stor, den sker på alla plan samtidigt. Utöver detta tillkommer att tiden är en kritisk faktor, omställningen behöver ske i ett rasande tempo. I detta ligger inbäddat både en stor komplexitet och stora utmaningar. Här finns det lokala och kommunala behovet och utförandet kombinerat med regionala och nationella beslut och ansvarsområden. Det finns oklarheter i både vart ägande och beslut ligger i diverse frågor, samt hur olika aktörers strategier och planer är sammanlänkade och beroende av varandra.

Det är både olika offentliga aktörer som behöver öka sin närvaro i Norrbotten samt att det finns ett uttalat behov att förbättra flernivåsamverkan. Till detta kommer behovet att stärka den inomregionala samverkan då etableringarna sker på så många platser i samtidigt i Norrbotten. Det är en yta som motsvarar en fjärdedel av Sverige, vilket innebär att den regionala förankringen och samverkan är viktig. Lika viktigt att finna samverkan för att ta tillvara på de möjligheter som omställningen ger, lika viktigt är det att möta utmaningarna och arbeta preventivt mot de negativa konsekvenser som kriminalitet, ohälsa och människoexploatering.

Geografiskt ger en placering i Boden och Luleå närhet till fler centrala näringslivsaktörer inom den gröna omställningen än något annat alternativ. Behovet av ökan närvaro och samverkan är otroligt stort här. I Norrbotten sker utvecklingen med gröna etableringar på så många platser samtidigt. Den resa Skellefteå gjort genom NorthVolts etablering kommer strax efter i Norrbotten. I och med detta är det många myndigheter som aviserar att de måste stärka sin närvaro i Norrbotten. Boden och Luleå kan bli en naturlig nod för detta då det ligger centralt i hela området av etableringar från Skellefteå till Kiruna. Avståndet till exempelvis Piteå är 30 minuter och det finns bra tågförbindelser till Gällivare och Kiruna. Flygplatsen i Luleå har täta förbindelser och hotellrum och mer tillfälliga boenden har ännu inte samma tryck på beläggning (i jämförelse med ex Skellefteå och Kiruna).

Det behövs ett stort tillsammansarbete, en ökad närvaro av myndigheter och möjlighet till koncept och plats för att gemensamt arbeta fram den gröna

omställningen. Det är viktigt både för kommuner och för näringslivet.

Syfte

Förstudien ska undersöka förutsättningar för att etablera en samverkanshubb för Norrbotten i Luleå.

Genomförande

Genomförande

Förstudien ska;

- undersöka förutsättningar för att etablera en samverkanshubb för Norrbotten i Luleå.
- genomföra en djupare intressentanalys, som bland annat omfattar att kartlägga vilka offentliga aktörer och myndigheter som vill delta i uppbyggnaden av en samverkanshubb i Norrbotten.
- ta fram förslag på modeller för medlemskap och affärsmodeller för deltagande i samverkanshubben och dess utveckling, samt för att utveckla gemensamma, nya metoder och arbetssätt där samhandling mellan aktörer sätts i centrum.
- ta fram en profil kring innehåll och förslag till lokalisering av en samverkanshubb.

Förstudien kommer ha en rådgivande grupp med representanter från Region Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbotten, Luleå tekniska universitet, Bodens kommun och Luleå kommun.

Förstudien kommer även arbeta med en referensgrupp som är under framtagande. Representanter från Tillväxtverket, Vinnova, Piteå kommun, Region Norrbotten är hittills klara. Referensgruppen är tänkt att både få in perspektiv från målgrupp i arbetet, men även för att arbeta aktivt med hållbarhetskriterier och Agenda 2030.

Hållbarhetsintegrering

Inom Region Norrbotten finns god kompetens inom olika aspekter av hållbarhet, men utöver det kommer det att knytas mer kompetenser via konsulter och arbetsgrupp och referensgrupp.

Finansiering

Region Norrbotten söker medfinansiering från Region Norrbotten med 800 000 kr. Total budget är 1 833 320 kr och projektiden är 1 maj 2023 till 30 april 2024.

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten (1:1 medel)	800 000 kr
Tillväxtverket (ERUF)	733 320 kr
Boden kommun	100 000 kr
Luleå kommun	200 000 kr
Total projektbudget	1 833 320 kr

Förväntade resultat av projektet

Ökad samverkan mellan offentliga aktörer och nya innovativa arbetssätt för flernivåsamverkan i Norrbotten.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten